

*Samen zorgen voor
een groene, klimaatbestendige
en gezonde leefomgeving*

5 X INSPIRATIE VOOR HET VERGROENEN VAN TUINEN VAN HUURWONINGEN

In de missie om tuinen te vergroenen krijgen we te maken met particuliere woningeigenaren met een tuin, maar ook met huurders en woningcorporaties. Dat vraagt om een andere aanpak. Om u te helpen in het gesprek met huurders en woningcorporaties, heeft Stichting Steenbreek in samenwerking met jonge professionals *vijf inspirerende concepten* voor huurwoningen met een tuin bedacht om de leefomgeving groener en klimaatbestendig te maken en de biodiversiteit te verhogen.

WWW.STEENBREEK.NL

Volg ons:
#operatiesteenbreek

CONCEPT #1

HANDJE GROEN, TUINTJE GROEN

'Handje Groen, Tuintje Groen' is een middag waar kinderen een publieke plek naar eigen inzicht kunnen inrichten. Maak kinderen de 'baas' over de publieke ruimte, want dit is hun speelplaats! De kinderen krijgen na afloop een tuinplantje mee naar huis. Daarnaast krijgen ze informatie met leuke praktische en simpele tips om samen met hun ouders ook hun tuin of balkon aan te pakken. De focus ligt op groen waar weinig onderhoud voor nodig is, maar die wel de biodiversiteit bevordert.

Geleerde lessen

- 1) Zet in een op specifieke doelgroep, bijvoorbeeld kinderen.
- 2) Kinderen kunnen door met groen in aanraking te komen, ook hun ouders enthousiast maken.
- 3) Begin laagdrempelig en sluit aan bij bestaande netwerken, zoals scholen, bibliotheken, IVN Natuureducatie.
- 4) Veel initiatieven stranden omdat er geen eigenaarschap is. Om dit te voorkomen kun je een betaalde medewerker inzetten, waarvoor de kosten en andere projectkosten vooraf zijn begroot.

CONCEPT #2

VLINDERPUNTEN – WINNEND IDEE

'Vlinderpunten' is een puntensysteem om huurders te verleiden hun tuin te vergroenen. Huurders verzamelen punten door verschillende groene acties in hun tuin uit te voeren. Bijvoorbeeld de regenpijp koppelen aan een regenton, een vierkante meter tegels vervangen door groen of een andere waterdoorlatende verharding, of bloemen planten die biodiversiteit bevorderen. Met de acties kunnen de huurders voor leuke cadeautjes sparen.

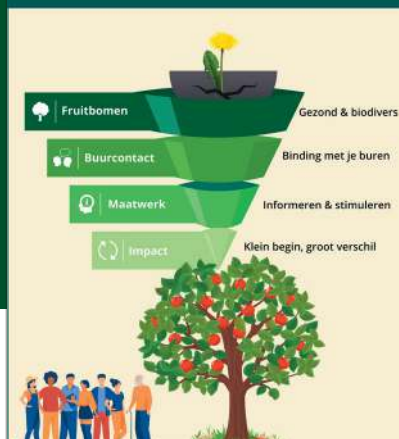
Geleerde lessen

- 1) Sparen is een beproefd systeem als stimulans om mensen aan te zetten tot actie. Kijk bijvoorbeeld naar de moestuintjesspaaractie van een supermarkt.
- 2) Voorwaarde is dat de acties in verhouding zijn met de beloning, de snelheid en hoeveelheid van de te verzamelen punten.
- 3) Een andere voorwaarde is dat gebruikers inzicht hebben in het spaarsysteem en kunnen bijhouden hoeveel ze hebben gespaard.

CONCEPT #3

Ik wil ook een boom!

Robin Kampert, Jana Braijn, Christel Moerkerk & Jay Tromp

IK WIL OOK EEN BOOM

Het concept 'Ik Wil Ook Een Boom' wil in elke voor- of achtertuin in Nederland een fruitboom planten. Bewoners kunnen genieten van de bloesem, de insecten die de boom aantrekt en bovenal de vruchten van de boom, met genoeg fruit voor de hele buurt. De boom zorgt voor een groenere wijk, indirect voor een betere gezondheid en sociale cohesie. Er is berekend dat er in totaal 30 tot 40 miljoen euro mee gemoeid is om alle tuinen in Nederland te voorzien van een fruitboom à 8 euro per stuk. Dit kan worden gefinancierd vanuit Europese Greendeals (vanuit klimaat en burgerparticipatie) of door sponsoring door bijvoorbeeld de Nationale Postcode Loterij.

Geleerde lessen

- 1) Begin klein en werk stap voor stap aan het grotere doel.
- 2) Sluit aan bij de belevingswereld van bewoners. Ze staan niet open voor grootse verhalen over klimaatverandering en de verzwakte biodiversiteit. Geef mensen plezier en schoonheid, dan dragen ze zonder dat ze er veel bij nadenken bij aan het verbeteren van hun leefomgeving.
- 3) Durf voor financiering van groene plannen ook te kijken naar Europese subsidies en commerciële partijen zoals de Nationale Postcode Loterij.

CONCEPT #4

#1 m²

Het nieuwe normaal,
adaptief en schaalbaar

Plukmeter

Beestjesmeter

Moesmeter

#TUINWERKEN

#Tuinwerken biedt een nieuwe vorm van thuiswerken aan. Huurders mogen elk jaar een pakket uitkiezen voor een vierkante meter groen in de tuin, in ruil voor tegels uit de tuin. Ze hebben

keuze uit drie pakketten: Plukmeter, Beestjesmeter en Moesmeter. Elk jaar kunnen ze een nieuwe meter groen kiezen en zo de variatie en het groen in de tuin uitbreiden. De vrijgekomen tegels worden opgehaald en opnieuw verwerkt in insectenhôtels of verhoogde tuinborders. #Tuinwerken houdt data bij van hoeveel vierkante meter groen er is gerealiseerd, het aantal verzamelde tegels en het aantal gerealiseerde insectenhôtels en publiekstuinten. Stel samen doelen op en maak acties inzichtelijk voor gemeente, woningcorporaties en voor bewoners.

Geleerde lessen

- 1) Willen huurders wel een tuin verzorgen? Moet je iets bezitten om ervoor te kunnen zorgen?
- 2) Vervang één tegel door een plant, daarmee valt het motief geen geld en geen tijd weg voor de bewoner. Eenmaal de stap gezet, is het makkelijk om meer tegels te verwijderen.
- 3) Geef bewoners een keuze voor het type groen dat bij hen past. Dan is de kans dat ze enthousiast worden groter.
- 4) Door klein te beginnen blijven de kosten beheersbaar voor de betrokken stakeholders.

CONCEPT #5

Gezelligheidstuin

Loungetuin

4 seizoenentuin

IDENTITUIN

Identituin biedt huurders in een aantal stappen een complete tuin die past bij de behoeftes en wensen van de bewoner, maar die óók bijdraagt aan een klimaatbestendige en groene leefomgeving. Het werkt volgens hetzelfde principe als bij een huurder die een keuken mag uitzoeken. De tuintypen zijn vooraf bepaald door de woningcorporatie, zo kunnen bewoners een tuin kiezen die bij hen past: Gezelligheidstuin, Loungetuin, Vierseizoenentuin of een Familietuin met speelse lijnen of met een strak ontwerp. De tuinen worden gerealiseerd in samenwerking met de woningcorporatie. Zij zorgt voor een goede basis. In een speciaal plantendepot van de corporatie kunnen zaden en planten worden opgehaald. De verdere inrichting van de tuin is aan de bewoner, zolang er geen extra betegeld oppervlak wordt aangebracht. En de bewoner krijgt een beheerhandleiding en kan waar nodig advies of hulp vragen aan de wijkbeheerder. De bedenkers hebben een klein marktonderzoek gedaan en komen qua kosten uit op € 1.500 per tuin.

Geleerde lessen

- 1) Vergroening vraagt om meer dan stimuleren, maar minder dan dwang. Het moet wel leuk blijven.
- 2) Laat de huurder kiezen en geef de woningcorporatie de gelegenheid om de keuzeopties te bepalen.
- 3) Voor een huurwoning zijn al veel zaken gestandaardiseerd, waarom dan de tuin niet?

MEER INFORMATIE

De concepten zijn bedacht door twintig jonge professionals tijdens de summerschool 'Ontwerp de nieuwe norm voor de groene tuin' (21-23 oktober 2020) die het Kennislab voor Urbanisme organiseerde in opdracht van Stichting Steenbreek. Dit zijn nadrukkelijk geen uitgewerkte plannen, maar nodigen u uit om samen met woningcorporaties en huurders na te denken over het vergroenen van de leefomgeving.

Meer weten over de concepten?

Wendolijn Beukers

T 06 515 81 656

E w.beukers@kennislabvoorurbanisme.nl

WWW.STEENBREEK.NL

Volg ons:
#operatiesteenbreek

Stichting Steenbreek

Paulus Borstraat 41
3812 TA Amersfoort

T 033 4794050

E info@steenbreek.nl

W www.steenbreek.nl